

Stanowisko Prezydium nr 2/1/2018
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
z 1 marca 2018 roku
w sprawie
kształtowania ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Prezydium Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach, mając na uwadze potrzeby województwa śląskiego, w tym jego restrukturyzację, wyraża opinię, że propozycje nowych regulacji w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki, zawarte w projektach ustaw: Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹ oraz Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce², powinny zapewnić warunki dla większego, niż dotychczas, zaangażowania środowiska akademickiego w rozwój i restrukturyzację regionu, w tym w realizację strategicznego Programu dla Śląska. Do takiego działania w pierwszej kolejności predestynowane są uczelnie wyższe oraz regionalne jednostki naukowe. Ich kondycja zadecyduje o powodzeniu programu przemiany regionu.

W przedstawionym kontekście Prezydium Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach rekomenduje:

- zwiększenie potencjału dydaktycznego i naukowego w regionie,
- ukierunkowanie tego potencjału na potrzeby regionu,
- podniesienie poziomu kształcenia i badań,
- stworzenie pracownikom warunków do efektywnej i satysfakcjonującej pracy dydaktycznej i naukowej.

Analizując projekty ww. aktów prawnych oraz skutki, jakie może przynieść ich wprowadzenie w życie w obecnym kształcie, szczególnie w relacjach pracowniczych, WRDS w Katowicach uważa, że:

1. Podczas oceny pracowników, w ich awansach oraz przy ocenie jednostek organizacyjnych, utrzymując habilitację, nie zrezygnowano ze „zdobywania i posiadania tytułów naukowych” przez naukowców jako celu działalności, zamiast wymagania od nich w równym stopniu skupienia się na osiągnięciach naukowych i dydaktycznych, co powinno wnieść wymierną wartość dla regionu.

¹ Projekt ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 16.09.2017 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

² Projekt ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 16 września 2017 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2. Brak jest systemu ocen i zatrudniania pracowników, który preferowałby ich mobilność pomiędzy uczelniami a gospodarką i otoczeniem społecznym, umożliwiając wymianę doświadczeń oraz wprowadzając w sferze naukowej, element rozpoznawania potrzeb regionu.
3. Brak jest zapewnienia stabilnych, atrakcyjnych i jednolitych dla jednostek organizacyjnych, warunków zatrudnienia pracowników naukowo – dydaktycznych i naukowych.
4. Brak jest – w szkolnictwie wyższym – możliwości realizacji w pełni praw pracowniczych, przysługujących innym branżom, w szczególności zawarcia Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, zgodnie z Konstytucją RP, Kodeksem pracy, podpisanymi przez Polskę porozumieniami międzynarodowymi³, Zaleceniem Komisji Europejskiej⁴ oraz rozwiązań sprawdzonych w innych krajach. Umożliwiłoby to powstanie jednolitych i atrakcyjnych warunków pracy.

Prezydium Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach wnosi zatem do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, o rozważenie możliwości dokonania zmian w przedstawionych kwestiach w projekcie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

³ Konstytucja RP (art. 59 ust. 2), Konwencje MOP (Nr 87 art. 8 ust. 2 oraz Nr 98 art. 4).

⁴ Zalecenie Komisji wspólnot europejskich z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych.